

Datum: 2025-03-20
Ärendenummer: SLK-2025-00235

Försvarsdepartementet
E-post: fo.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: fo.rs.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer: Fö2025/00256

Göteborgs Stads yttrande över promemorian - En ändamålsenlig hantering av tillstånd och tillsyn av explosiva varor (Fö2025:6)

Göteborgs Stad har givits möjlighet att yttra sig över rubricerad delredovisning. Stadsledningskontoret har skrivit detta yttrande efter hörande av Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG).

Göteborgs Stad förstår behovet av en skärpning av reglering på området, givet den senaste tidens samhällsutveckling med många illegala sprängningar, och ställer sig i huvudsak positiv till de författningsändringarna som föreslås. Utifrån att utredningen genomförts i snabbspår så finns dock några frågeställningar att lyfta som kommer ur ett kommunalt perspektiv. Staden framför utöver dessa synpunkter ett antal specifika kommentarer utifrån räddningstjänstens synvinkel som kommer ur tillståndsgivande myndighetsperspektiv. Kommunerna inom räddningsförbundets område har gett RSG i uppdrag att fullfölja de skyldigheter som åligger de ingående kommunerna enligt Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Räddningstjänstförbundet ska med sin specialkompetens på lämpligt sätt stödja medlemskommunerna. RSG genomför tillsyn enligt LBE. Personal som utför tillsyn enligt LBE inneha delegation som tillsynsförrättare. RSG tar beslut i samtliga påbörjade tillståndsärenden om att bevilja tillståndsansökan i sin helhet, bevilja med villkor eller avslå. Kostnader och ersättning för räddningstjänstens myndighetsutövning ingår som del av en årlig budgetpost för respektive kommun.

I utredningen framgår att det inte bedöms bli någon märkbar påverkan ekonomiskt gällande kommunerna. Dessa ytterligare uppgifter som åläggs i tillståndsförfarandet är svår att resurs- och kostnadsuppskatta. Uppgifterna är ytterligare en mängd av flertal uppgifter som adderas och åläggs kommunerna utifrån exempelvis: Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete eller Lag (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Med tillhörande uppgifter så som samordning av brottsförebyggande arbete, lägesbilder, civil beredskap samt försörjningsberedskap. Det är svårt att bedöma den ekonomiska resursåtgången som tillkommer utifrån författningsförslagen då det bland annat är oklart hur mycket tillsyn som kommer att åläggas kommunerna. Det är tillsynsmyndighetens kommande föreskrifter som kan ge vägledning hur ofta en tillsyn ska genomföras eller vilka verksamheter som ska prioriteras. Ökade krav vid tillståndsprövning och antalet tillsynsärenden kräver rekrytering av ytterligare personal. Så som utredningen slår fast är det redan idag mycket svårt att få tag på personer med rätt

kompetens. Detta tros medföra att kommunerna kommer behöva rekrytera personal med snarlikt kompetens som behövs ges kompetenshöjande insatser för att kunna genomföra det som åläggs tillståndsmyndigheten. Detta är också en kostnad som åläggs kommunerna. Det bedöms även tillkomma en viss ökad administration där ett exempel är att en kommunal tillsynsmyndighet alltid ska skicka en kopia av sin tillsynsrapport till tillståndsmyndigheten om denna tillhör en annan kommun. Även om själva ansökningsförfarandet finansieras genom avgifter är den totala kostnader som tillkommer, utifrån utredningens förslag, svåra att bedöma och i förhand beräkna. Tillkommande uppgifter och kostnader som åläggs kommunerna bör därför följas över tid och finansieringsprincipen bör beaktas.

Delar av utredningens förslag förutsätter informationsutbyte mellan myndigheter. Det är förståeligt att utredningen som haft en kort tid på sig och som nu gör en delredovisning senare kommer att besvara alla frågor om informationsutbyte. Stadens bedömning så här långt är dock att det kräver ytterligare tydlighet. Lämplighetsbedömningen är ett exempel. Polismyndigheten är den myndighet som har bäst förutsättningar och möjligheter att få fram information av olika slag, inte minst rörande det brottsförebyggande perspektivet, som sannolikt kan vara tillståndsmyndigheten till nytta vid en bredare tillstånds- och lämplighetsprövning. Tillståndsmyndigheterna får en skyldighet att till Polismyndigheten expediera alla beslut om att bevilja tillstånd eller godkänna föreståndare och deltagare i ärenden där Polismyndigheten i sitt yttrande har bedömt en sökande olämplig. Ett förtydligande vad det innebär att det brottsförebyggande perspektivet i tillståndsprövningen stärks behöver förtydligas. Vilken information som tillförs tillståndsmyndigheten för att bistå i denna process uppfattas som oklar. Likaså den del där sekretessfrågan beskrivs. Det är viktigt att informationsutbytet och sekretess säkerställer den personliga integriteten och inte utsätter enskilda personer och medarbetare för fara eller otillåten påverkan utifrån otydlighet i regelverk och/eller rollfördelning.

Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) som innehar rollen som tillståndsmyndighet har följande medskick till delredovisningen.

Räddningstjänsten är i stort sett positiv till föreliggande förslag. Räddningstjänsten har dock några synpunkter varvid följande kommentarer lämnas. RSG är positiva till att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) får en samordnande roll för kommunernas tillståndsverksamhet samt ges ansvar för tillsyn över den kommunala tillsynen och tillståndsverksamheten. Delredovisningen föreslår att MSB får en utökad föreskriftsrätt på flera områden, vilket Räddningstjänsten anser är såväl bra som nödvändigt. Det är dock av stor vikt att arbetet med att ta fram föreskrifter prioriteras och resurssätts, för att det inte ska dröja alltför länge innan föreskrifterna är på plats. För att föreliggande förslag ska få avsedd effekt ser Räddningstjänsten vidare att MSB kommer behöva ta fram någon form av vägledning och tillhandahålla utbildning och kompetenshöjande insatser för kommunerna. Detta för att de kommunala tillståndsmyndigheterna ska få den hjälp som behövs för att uppnå en mer ändamålsenlig hantering av tillstånd och tillsyn av explosiva varor.

Avsnitt 3.2 Förtydligad reglering av kommunernas tillståndshantering när verksamhet ska ske i mer än en kommun. Räddningstjänsten ser att det finns behov av att utreda och eventuellt införa ytterligare krav gällande tillfällig förvaring genom föreskrifter från MSB, exempelvis hur länge en förvaring kan vara att anse som tillfällig. Det finns

exempel där tillfällig förvaring av explosiva varor har skett längre än tre år, det vill säga längre än lagstadgad tillståndsperiod. En sådan ordning kan inte vara rimlig.

Avsnitt 3.4.1, Tydliggörande av det brottsförebyggande perspektivet vid lämplighetsprövningen. Liksom utredningen ser dock även Räddningstjänsten att tydliggörande av det brottsförebyggande perspektivet vid lämplighetsprövningen är nödvändigt. Genom rättspraxis, och i eventuellt stöd från MSB, får det med tiden klarläggas vad som ryms inom den nya, bredare prövningsramen enligt nya stycket i 19 § LBE. Räddningstjänsten vill härutöver betona att de kommunala tillståndsmyndigheterna i samband med inhämtande av yttrande från Polismyndigheten, enligt 14 § Förordning (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor (FBE), kan bli bättre på att förtydliga för Polismyndigheten vad tillståndsmyndigheten önskar ska ingå i yttranden.

Avsnitt 3.5 underrubriken Ett förtydligande görs om förhållandet mellan tillståndsmyndighet och tillsynsmyndighet. Räddningstjänsten anser att detta är ett bra förslag. Dock ser Räddningstjänsten att det behöver förtydligas av MSB, antingen genom föreskrift eller i vägledning, vilken typ av dokumentation som avses med begreppet tillsynsrapport samt i vilket skede denna dokumentation ska skickas till tillståndsmyndigheten. Kommunala tillstånds- och tillsynsmyndigheter enligt LBE använder idag olika nomenklatur för olika dokument under sin ärendehandläggning och har även i viss mån olika arbetssätt under ett tillsynsärendes handläggning. Är det ett tillsynsprotokoll upprättat efter ett genomfört tillsynsbesök som avses eller är det själva föreläggandet med krav på åtgärder som avses? Ju tidigare tillsynsmyndigheten informerar tillståndsmyndigheten om brister desto bättre möjlighet får tillståndsmyndigheten att agera på informationen.

Avsnitt 3.7.2, Underrättelse om tillstånd till sprängning enligt ordningslagen samt Avsnitt 4.3.1, Anmälningsskyldighet vid användning och tillfällig förvaring av explosiva varor. Räddningstjänsten ser att det kommer bli en dubbel anmälan till tillsynsmyndigheten av den användning av explosiv vara som omfattas av tillstånd enligt ordningslagen. Även utredningen i promemorian har redogjort för att det blir en dubbel anmälan. Dels ska Polismyndigheten enligt resonemangen i avsnitt 3.7.2 underrätta tillsynsmyndigheten vid beslut om tillstånd till sprängning enligt 3 kap. 6 § ordningslagen, dels ska verksamheten enligt resonemangen i avsnitt 4.3.1 anmäla till tillsynsmyndigheten i den kommun där användning ska ske. En sådan hantering, med dubbel anmälan om samma sak, kommer innebära en administrativ börda, inte bara för tillsynsmyndigheterna utan även för berörda verksamheter, vilka båda redan är belastade. För att undvika hantering av anmälningar om samma sak, dubbel anmälan, är det enligt Räddningstjänstens bedömning en mer lämplig reglering att ställa krav på verksamheten om anmälan till tillsynsmyndigheten enligt LBE om användning av explosiv vara i de fall när verksamheten inte behöver tillstånd till sprängning enligt ordningslagen från Polismyndigheten. Genom ett sådant krav enligt ovan finns det enligt Räddningstjänsten inte någon risk att tillsynsmyndigheten enligt LBE inte skulle få tillräcklig information om användning av explosiva varor, både inom och utom detaljplanelagt område. Räddningstjänsten ser att detta med fördel är något som kan regleras omgående, i stället för att hanteras senare med meddelande av undantag. Räddningstjänsten vill dock betona att tillfällig förvaring av explosiv vara alltid ska anmälas till tillsynsmyndigheten i den kommun där den tillfälliga förvaringen ska ske. Detta är högst centralt eftersom tillsynsmyndigheten annars riskerar att inte få tillräcklig information om vart tillfällig förvaring kommer att ske eftersom det,

till skillnad från ovan nämnda användning, inte är något som hanteras enligt ordningslagen. När det gäller förvaring blir det således inte fråga om en dubbel anmälan.

Avsnitt 4.4, Anmälningsskyldighet för tillsynsmyndigheter vid brottsmisstanke. Ett krav på skyndsamt anmälan ställer också krav på skyndsamt mottagande/hantering av anmälan. En sådan hantering kan varken anses effektiv eller åstadkomma den effekt som lagstiftaren nu vill uppnå. Räddningstjänsten anser därför att det behöver förtydligas i något avseende vilken typ av överträdelse som skyndsamt måste anmälas till Polismyndigheten. För att uppnå avsedd effekt i detta sammanhang anser Räddningstjänsten därmed att det behöver utredas vidare vid vilka typer av överträdelser där ett skyndsamhetskrav behövs. Fokus bör då enligt Räddningstjänsten ligga på de överträdelser där varorna, explosiv eller brandfarlig, kan antas komma till brottslig användning. Gällande övriga överträdelser anser Räddningstjänsten, vilket även framgår av utredningen, att tillsynsmyndigheten redan har en skyldighet att anmäla oavsett om det är uttryckligen reglerat eller inte, dock utan krav på skyndsamhet.

Jessica Granath
Avdelningschef

E:post jessica.granath@stadshuset.gotebog.se

Telefon: 031-368 02 37

Stadsledningskontoret
Göteborg 2025-03-10